

30 STYCZNIA 2026

📍 **WNoZiGP UMCS w Lublinie**

UMCS
INSTYTUT NAUK O ZIEMI I ŚRODOWISKU

M ŚWIATOWY DZIEŃ MOKRADEŁ

***mokradła i wiedza tradycyjna:
celebrowanie dziedzictwa kulturowego***

POZNAJ MIEJSCA, W KTÓRYCH WODA TWORZY UNIKALNE,
TĘTNĄCE ŻYCIEM EKOSYSTEMY. ODKRYJ, JAK WAŻNĄ ROLĘ
PEŁNIĄ I DAJ SIĘ ZAINSPIROWAĆ ICH NATURALNYM PIĘKNEM.

WYKŁADY • KONKURS WIEDZY • WARSZTATY

Patronat Marszałka
Województwa Lubelskiego
Jarosława Stawiarskiego

UMCS
PATRONAT HONOROWY JM REKTORA

UMCS
INSTYTUT NAUK O ZIEMI I ŚRODOWISKU

Instytut Nauk o Ziemi i Środowisku
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

oraz

Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych

serdecznie zapraszają na obchody

Światowego Dnia Mokradeł

30 stycznia 2026 r.

Patronat honorowy

Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
Prof. dr hab. Radosław Dobrowolski

Patroni wydarzenia

Patronat Marszałka
Województwa Lubelskiego
Jarosław Stawiarski

Szanowni Państwo

W imieniu Komitetu Organizacyjnego obchodów Światowego Dnia Mokradeł organizowanych na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS w Lublinie mamy zaszczyt zaprosić Państwa do udziału w tym wyjątkowym wydarzeniu. Badania obszarów wodno-błotnych wschodniej Polski od lat są przedmiotem zainteresowania naukowego pracowników Instytutu Nauk o Ziemi i Środowisku UMCS, dlatego już po raz dziewiąty pragniemy stworzyć przestrzeń do wymiany doświadczeń dotyczących funkcjonowania i ochrony tych cennych przyrodniczo ekosystemów.

Tegoroczna edycja wydarzenia adresowana jest przede wszystkim do młodzieży szkół ponadpodstawowych, ale też do wszystkich osób zainteresowanych tematyką terenów podmokłych. Dlatego też naszym celem jest popularyzacja wiedzy dotyczącej mokradeł, a także integracja środowiska naukowego i osób amatorsko zainteresowanych mokradłami. Obchody Światowego Dnia Mokradeł na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS w Lublinie, zaplanowane na **30 stycznia 2026 roku**, odbędą się pod hasłem „Mokradła i wiedza tradycyjna: celebrowanie dziedzictwa kulturowego”.

Podczas imprezy przewidziana jest sesja referatowa, panel warsztatowy oraz stoiska instytucji związanych z tematyką ekosystemów wodno-błotnych i ochroną środowiska. Organizowany będzie również konkurs wiedzy o mokradłach, w którym młodzież będzie mogła zdobyć atrakcyjne nagrody.

Jednocześnie zapraszamy na drugą część obchodów Światowego Dnia Mokradeł, którą będą stanowiły wspólne działania w zakresie ochrony czynnej w Rezerwacie Bagno Serebryskie. O szczegółach tej akcji poinformujemy wkrótce.

Komitet Organizacyjny:

dr Katarzyna Mięsiak-Wójcik
mgr inż. Jakub Skibiński

dr Magdalena Suchora
mgr Alicja Sulima
dr Michał Zembrzycki

dr Sylwester Wereski
mgr Justyna Jawiarczyk

Termin i miejsce wydarzenia:

30 stycznia 2026 roku

Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, al. Kraśnicka 2d, 20-718 Lublin

Zgłoszenia:

Zgłoszenia udziału prosimy przysyłać **od 8 do 23 stycznia 2026 roku** poprzez wypełnienie formularza rejestracyjnego na stronie <https://www.umcs.pl/pl/swiatowy-dzien-mokradel.18833.htm>

Ramowy program obchodów Światowego Dnia Mokradeł:

08:30 – 09:00	Rejestracja	
09:00 – 09:20	Rozpoczęcie wydarzenia	
09:20 – 10:10	Sesja referatowa	
10:10 – 10:20	Dyskusja i podsumowanie	
10:20 – 10:45	Poczęstunek dla gości i uczniów	
10:45 – 11:35	Warsztaty I tura	Konkurs
11:45 – 12:35	Warsztaty II tura	
12:45 – 13:00	Rozstrzygnięcie konkursu i wręczenie nagród	

Link do rejestracji uczestników konkursu (termin zgłoszenia upływa 23 stycznia 2026 roku):

<https://forms.gle/Hc719d4utgzsZsZU8>

Kontakt:

W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu z Organizatorami:

e-mail: mokradla@mail.umcs.pl

Program szczegółowy:

Aula Wydziału

9:00 – 9:20	Jego Magnificencja prof. dr hab. Radosław Dobrowolski Rektor, UMCS oraz dr Jolanta Rodzoś, prof. UMCS, Dziekan WNoZiGP: Oficjalne rozpoczęcie Dnia Mokradel
9:20 – 9:45	dr hab. Wiktor Kotowski, prof. UW (Uniwersytet Warszawski, Centrum Ochrony Mokradel): Bagna i ludzie - kiedyś, teraz i w przyszłości
9:45 – 10:10	dr Grażyna Szymczak (Ogród Botaniczny UMCS), dr hab. Stanisław Chmiel prof. UMCS, dr Joanna Sposób, dr Katarzyna Mięsiak-Wójcik (Instytut Nauk o Ziemi i Środowisku UMCS): Mokradła miejskie jako „WaterGardens”, czyli jak miasto adaptuje się do nowych wyzwań środowiskowych. <i>Projekt „Rozwiązania oszczędzające wodę służące łagodzeniu skutków zmian klimatu - WaterGardens” finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Interreg NEXT Polska – Ukraina 2021-2027</i>
10:10 – 10:20	Dyskusja i podsumowanie
10:20 – 10:45	Poczęstunek dla uczniów i gości (<i>Hol główny</i>)
10:45 – 11:35	Konkurs (<i>sala 301D</i>) / I tura warsztatów
11:45 – 12:35	II tura warsztatów
12:45 – 13:00	Rozstrzygnięcie konkursu, wręczenie nagród i podsumowanie

Warsztaty:

1. Czy na bagnie rośnie bagno?

rodzaj zajęć: quiz przyrodniczy (grupa maks. 20 osób)

prowadzący: dr Marta Ziółek (Instytut Nauk o Ziemi i Środowisku UMCS)

czas trwania: 50 minut

Opis: Quiz o roślinności mokradel, właściwościach roślin bagiennych, wykorzystaniu tych właściwości w przeszłości i dziś.

2. Torfowce – wieczne rośliny. Sprawdź z nami, dlaczego są ważne

rodzaj zajęć: warsztaty botaniczne (grupa maks. 15 osób)

prowadzący: mgr Katarzyna Dobrowolska, dr Robert Zubel (Sekcja Briologiczna Polskiego Towarzystwa Botanicznego)

czas trwania: 50 minut

Opis: Odkryj budowę i bogactwo mchów mokradel i innych siedlisk wilgotnych. Weź z nami mchy pod lupę i... mikroskop.

3. Bóbr: architekt mokradel

rodzaj zajęć: warsztaty ekologiczne

prowadzący: Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych

czas trwania: 45 minut (grupa maks. 20 osób)

Opis: Zapraszamy uczniów na fascynującą, pełną ciekawostek podróż do świata jednego z najbardziej niezwykłych inżynierów środowiska – bobra! Podczas zajęć odkryjemy, w jaki sposób te niepozorne zwierzęta odmieniają krajobraz, tworząc rozlewiska i przekształcając lasy w tętniące życiem mokradła. Dowiesz się m.in.: Jak bobry tworzą mokradła? Jakie znaczenie dla przyrody i człowieka ma retencja wody? W jaki sposób bobry przyczyniają się do walki z powodzią i suszą?

4. Skrzydlate zagadki: warsztat rozpoznawania ważek

rodzaj zajęć: warsztaty odonatologiczne (grupa maks. 12 osób)

prowadzący: Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych

czas trwania: 45 minut

Opis: Ile ważki mają oczu? Czy ważki potrafią latać do tyłu? Czy ważki mają skrzydła równe czy różne? Czy wszystkie gatunki ważek spotkamy na mokradłach? Czym się różni żagnica torfowa od żagnicy torfowcowej? Przyjdź i poznaj odpowiedzi na nurtujące Cię pytania! Uczestnik odkryje fascynujący świat ważek — pozna etapy ich życia, budowę imago oraz podział na dwie główne grupy. Dowiedzie się także, jak odonatology oznaczają poszczególne gatunki. Podczas zajęć, pracując samodzielnie z kartami i kluczem do oznaczania, uczestnicy nauczą się dostrzegać najdrobniejsze szczegóły budowy tych niezwykłych owadów i samodzielnie rozpoznawać poszczególne gatunki.

5. Historia mokradeł zapisana na mapach dawnych

rodzaj zajęć: warsztaty komputerowe (grupa maks. 15 osób)

prowadzący: mgr inż. Karolina Skibińska, mgr inż. Jakub Skibiński (*Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UMCS*)

czas trwania: 50 minut

Opis: „Historia mokradeł zapisana na mapach dawnych” to warsztaty, podczas których uczniowie szkół średnich poznają, jak dzięki technikom GIS można analizować zachodzące na przestrzeni lat zmiany środowiska. Uczestnicy będą mieli możliwość zapoznać się z dawnymi mapami i porównać je z współczesnymi danymi, aby odkryć, jak zmieniały się obszary mokradeł i jakie czynniki mogły na to wpływać.

6. Niezwykłe właściwości gleb terenów podmokłych

rodzaj zajęć: warsztaty laboratoryjne (grupa maks. 15 osób)

prowadzący: dr hab. Andrzej Plak, mgr Tomasz Szafran (*Instytut Nauk o Ziemi i Środowisku UMCS*) oraz studenci SKN Geografów UMCS im. Adama Malickiego w Lublinie

czas trwania: 40 minut

Opis: Podczas warsztatów uczniowie poznają właściwości chemiczne torfów, w tym ich odczyn, skład oraz zdolność do wiązania pierwiastków chemicznych. Zaprezentowane zostaną również właściwości sorpcyjne torfu, dzięki którym może on zatrzymywać wodę i zanieczyszczenia. Omówione będą także jego właściwości lecznicze, wykorzystywane m.in. w zabiegach balneologicznych. Uczestnicy dowiedzą się, w jaki sposób gleby bagienne wpływają na retencje wody. Na zakończenie przedstawione zostaną historyczne przykłady gospodarczego wykorzystania torfu m.in. w rolnictwie, ogrodnictwie etc.

7. Obserwacja mokradeł z Kosmosu – nauka i technologia

rodzaj zajęć: warsztaty komputerowe (grupa maks. 15 osób)

prowadzący: dr Piotr Bartmiński, dr Marcin Siłuch (*Instytut Nauk o Ziemi i Środowisku UMCS*) oraz studenci SKN Geoinformatyków GeoIT

czas trwania: 90 minut

Opis: Podczas warsztatów uczniowie zapoznają się z programem Copernicus oraz zasadami pozyskiwania danych satelitarnych dotyczących obszarów podmokłych. W części praktycznej będą pracować z wybranymi produktami satelitarnymi, analizując zasięg obszarów podmokłych oraz zmiany wilgotności warstw powierzchniowych w czasie. Zajęcia pozwolą uczestnikom zrozumieć, w jaki sposób dane teledetekcyjne mogą być wykorzystywane do monitorowania procesów środowiskowych i zmian zachodzących w krajobrazie.

8. W krainie mokradeł – analiza niewidocznych właściwości wody

rodzaj zajęć: warsztaty laboratoryjne (grupa maks. 15 osób)

prowadzący: dr Magdalena Kończak, dr Magdalena Krekora (*Instytut Nauk o Ziemi i Środowisku UMCS*)

czas trwania: 45 minut

Opis: Warsztaty laboratoryjne, podczas których uczestnicy poznają unikalny - chemiczny świat bagien. Poprzez podstawowe analizy i obserwacje odkryją właściwości wód mokradeł oraz ich rolę w utrzymaniu równowagi ekologicznej i ochronie zasobów wodnych. Zajęcia mają na celu pokazanie, jak istotny wpływ mają mokradła na środowisko i jak wspierają jego naturalne procesy oczyszczania i regulacji.

9. Śladem lubelskich bagien i torfowisk

rodzaj zajęć: zajęcia edukacyjne z grą utrwalającą informacje (grupa maks. 25 osób)

prowadzący: Lena Łachmicka, Iga Stelmasiak, Alicja Borychowska, Julia Szpot (*Turystyka i Rekreacja UMCS*), opieka merytoryczna: dr Magdalena Suchora (*Instytut Nauk o Ziemi i Środowisku UMCS*)

czas trwania: 45 minut

Opis: Zajęcia poświęcone są niezwykłym ekosystemom wodno-torfowiskowym województwa Lubelskiego. Warsztaty rozpoczną się krótką prezentacją, w której uczestnicy poznają najważniejsze informacje o lokalnych bagnach i torfowiskach, ich znaczeniu przyrodniczym oraz ciekawostki na ich temat. Po części teoretycznej przewidziana jest interaktywna gra Kahoot, która pomoże w przystępny i atrakcyjny sposób utrwalić świeżo zdobytą wiedzę i sprawdzić się w lekkiej, przyjaznej rywalizacji.

10. Czynna ochrona mokradeł w obszarach Natura 2000 w województwie lubelskim

rodzaj zajęć: prelekcja z dyskusją (grupa maks. 20 osób)

prowadzący: Pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie

czas trwania: 30 min.

Opis: Ochrona przyrody to nie tylko bierne pozostawienie natury samej sobie. W wielu sytuacjach ochrona wiąże się z podjęciem aktywnych działań, mających na celu zapewnienie właściwych warunków dla bytujących gatunków zwierząt, jak i gatunków roślin. Zajęcia mają na celu przybliżenie uczniom, jakie praktyczne działania podejmuje się na mokradłach, aby chronić ich unikatowe walory przyrodnicze. Celem zajęć jest pokazanie uczniom, że ochrona przyrody to nie tylko teoria, ale i praca w terenie - pełna wyzwań, ale również fascynująca.